

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتَذُنُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا
مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
سُورَةُ الْبَقَرَةِ ١٨٨/٢

وعن أبي هريرة رضي الله عنه ، أن رسول الله صَلَّى الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قال:
« أَتَذَرُونَ مِنَ الْمُفْلِسِ ؟ » قَالُوا : الْمُفْلِسُ فِينَا مَنْ لَا دِرْهَمَ لَهُ وَلَا
مَتَاعَ . فَقَالَ : « إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي مَنْ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلَاةٍ
وَصِيَامٍ وَزَكَاةٍ ، وَيَأْتِي وَقَدْ شَتَمَ هَذَا ، وَقَذَفَ هَذَا وَأَكَلَ مَالَ هَذَا ،
وَسَفَكَ دَمَ هَذَا ، وَضَرَبَ هَذَا ، فَيُعْطَى هَذَا مِنْ حَسَنَاتِهِ ، وَهَذَا مِنْ
حَسَنَاتِهِ ، فَإِنْ فَنِيَتْ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يَقْضِيَ مَا عَلَيْهِ ، أُخِذَ مِنْ
خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ ، ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ »
مُسْلِمٌ فِي كِتَابِ الْبِرِّ (٥٩) ، وَالتِّرْمِذِيُّ فِي كِتَابِ الْقِيَامَةِ (٢)

Kära muslimer!

En av de viktigaste grunderna i islams moral är människors rättigheter, alltså att inte skada andra och att inte ta något som tillhör dem. De lärda har förklarat att att respektera människors rättigheter betyder att visa barmhärtighet och omsorg mot Allahs skapelser. Allah har skapat människan med ära och värdighet och gett henne skydd när det gäller liv, egendom och heder. Ingen har rätt att kränka detta. Därför säger Allah i Koranen: **"Ät inte varandras egendom på orättvisa sätt."**¹ Detta handlar inte bara om pengar utan om all form av orättvisa och förtryck, som att skada någon, lura någon, ta någons rätt eller kränka någons heder. I Koranens språk kallas detta zulm, alltså orättvisa och förtryck. Att kränka människors rättigheter är därför också en form av zulm och något mycket allvarligt i islam.

Syskon!

Människors rättigheter handlar inte bara om att stjäla någons egendom eller ta något med våld. Det är också att sära en människas heder, att tala illa om någon bakom ryggen, att lura andra, att medvetet fördröja betalningen av en skuld, att trötta ut en arbetare genom att inte ge honom eller henne rätt lön för arbetet, att slösa bort gemensamma tillgångar och att förnedra eller smutskasta någon, både på sociala medier och i verkliga livet. Profeten (sallallahu alayhi wa sallam) har sagt: *"En muslim är den som andra muslimer inte skadas av, varken genom hans hand eller hans tunga."*² Det betyder att människors rättigheter berör hela livet, från hemmet och handeln till arbetsplatsen och sociala medier.

I dag är en av de djupaste kriserna i vårt samhälle en **förtroendekris**. Människor litar inte på varandra, de känner misstänksamhet i handel och affärer, och ansvaret för det som anförtros oss har blivit svagt. Den viktigaste orsaken till detta är att ärlighet och rättvisa har försvagats och att människors rättigheter tas lätt på. Till exempel att dölja fel när man säljer en vara på internet, att höja hyran orimligt mycket och sätta hyresgästen i en svår situation, att inte betala hyran och därmed skada hyresvärden, att ignorera en anställds arbete på arbetsplatsen eller att inte komma i tid till ett möte. Var och en av dessa handlingar leder till ett tungt ansvar, både i detta liv och i nästa. Vår Profet (sallallahu alayhi wa sallam) har varnat oss med hadithen om människan som har förlorat allt: *"Den som har förlorat allt i min ummah är den som kommer på Domedagen med bön, fasta och zakat, men som har förolämpat andra, spridit falska anklagelser, tagit andras egendom och skadat människor. Då ges hans goda handlingar till dem han har skadat. När hans goda handlingar tar slut, läggs deras synder på honom, och han kastas i Helvetet."*³ Den sanning som denna hadith pekar på är följande: även om en människa ber sin bön och fastar, kan dessa handlingar ändå inte räcka för att rädda henne om hon har kränkt andra människors rättigheter. Koranen påminner oss också genom orden **"När ni mäter, mät då fullt och väg med rätt väg."**⁴ Detta visar att rättvisa inte bara gäller i domstolar, utan också i handel, i vårt tal, i vårt beteende, i arbetsmoral, i familjen och i våra relationer i samhället. Därför är vägen att skydda sig från att kränka människors rättigheter att sätta rättvisan i centrum av livet och låta den prägla alla områden. Rättvisa när man blir arg, ärlighet i förtjänst och inkomst, måttfullhet i relationer, ansvar på sociala medier och noggrannhet när det gäller skulder – allt detta är nödvändigt för att undvika att kränka andras rättigheter.

Ärade syskon

Att be om förlåtelse och göra upp med dem vars rättigheter man har kränkt är den största reningen man kan göra i dag. Att göra detta i detta liv lättar på räkenskapen i nästa liv. Må Allah göra oss till troende som ingen skadas av, varken genom våra händer eller våra tungor. Ämin.

¹ Bakara suresi, 2:188

² Buhârî, Îmân, 4

³ Müslim, Birr, 59. Tirmizî, Kiyâmet, 2

⁴ Isrâ suresi, 17:35